

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Someščanje!

Dne 24. aprila 1903 vršijo se letošnje dopolnilne volitve v občinski svet stolnega mesta Ljubljane.

Kandidatje narodno-napredne stranke so:

Za I. volilni razred:

ki voli dne 24. aprila:

Seunig Ivan,

usnjari in posestnik na Starem trgu št. 7;

dr. Stare Josip,

c. kr. fin. prok. pristav in posest na Marije Terezije cesti št. 7;

Velkavrh Ivan,

posestnik v Komenskega ulicah št. 5;

Žužek Fran,

c. kr. višji inženir v p. v Gradišči št. 4.

Volilci, udeležite se volitve polnoštevilno!

Za odbor narodno-napredne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Šusteršič in Nemci.

Klerikalizem in nacionalizem izključujeta drug drugega in kdor je iz prepričanja klerikalec, obsoja vsaki nacionalizem in je nasprotnik vsakega narodnega gibanja. To se mora vedeti, ako se hoče umrlega kardinala Missia pravično soditi. Missia je bil pravi klerikalec in zato tudi velik in dosleden nasprotnik slovenskega narodnega gibanja. In ne samo v teoriji. Komur je še v spominu delovanje kardinala Missie med nami, tisti ve, kako se je ta mož trudil, da zatere narodno gibanje med Slovenci.

V tem duhu je vzgojil tudi dr. Šusteršiča toliko laglje, ker dr. Šusteršič sploh ni imel nikdar nič narodnega prepričanja. Sin nemškutarske uradniške rodbine je obračal svoj plašč vedno po vetru. Zdaj se

je delal Slovenca, zdaj je nastopal kot Nemec in zasramoval slovenski narod. V tem je popolnoma podoben svojemu starejšemu bratu Abdonu, ki je bil najprej teolog in tercijal, kmalu potem pa fanatičen sovražnik cerkve in duhovščine, ki je zapustilšvi semenišče poln slovenskega navdušenja bil med prvimi Slovenci, ki so šli v Prago študirat, potem pa se z lahkoto prelevil v srditega nemškega nacionalca, v Vsenemca, ki še garjevega psa tako ne zaničuje, kakor slovenski narod. Trije bratje Šusteršiči živijo: eden je po mišljenju Nemec, sicer pa Avstrijanec in prisega na črno rumeno zastavo, drugi je nemški nacionalist in prisega na prusko zastavo, tretji, dr. Ivan Šusteršič, je brezdomovinec in prisega na papeževo zastavo.

Navedli smo to le zaradi tega, ker to kaže, da je dr. Šusteršič že

po svoji vzgoji in po svoji naturi bil kakor vstvarjen, da postane orodje Missijeve politike. In reči se mora, da je imel Missia bister vid in da se ni motil, ko je prišel do mnenja, da bo dr. Šusteršič vodil klerikalno politiko v narodnem oziru popolnoma v njegovem antinacionalnem duhu.

Odkar je stopil dr. Šusteršič v javno življenje, se ni nikdar zmenil za narodne zadeve Slovencev. Šusteršič sploh ne pozna slovenskega naroda, nego samo ljudstvo, in vedno je bil in je pripravljen na največje žrtve v narodnem oziru, če si ž njimi pridobi kako korist za brezdomovinski klerikalizem. Spomniti se je treba samo na I. katoliški shod in kako je Šusteršič tedaj poskusil ubiti tisto družbo sv. Cirila in Metoda, ki vzdržuje samostanske, oziroma redovniške šole, samo zato, ker deluje ta družba za narodno vzgojo slovenskih otrok. Da Šusteršič ni član nobenega narodnega društva, da ni še nikdar žrtvoval niti groša niti knofa za kak narodni namen, to je itak znano.

Šusteršič vé dobro, da njegova stranka ne pride tako lahko na površje ne v deželnem zboru, ne v občinskem svetu ljubljanskem, če ne dobi Nemcev na svojo stran in zato se že od nekdaj trudi, da bi prišel ž njimi v zvezo. Časih je bil že v prav ozki dotiki ž njimi. Ko je začel s svojo gospodarsko organizacijo, mu je kranjska hranilnica dala potreben denar in neovržna resnica je, da je ta denar kranjske hranilnice odločil, da so klerikalec dobili notranjske mandate. Pri občinskih volitvah pred nekaj leti, ko so klerikalec in Nemci postavili svoje kandidatje, vsled česar je prišlo do ožje volitve, tedaj je Šusteršič ponujal Nemcem kompromis in jih nagovarjal, naj se združijo ž njim proti narodno-napredni stranki. Obdelaval je ravnatelja kranjske hranilnice dr. Suppana na vse načine in mu po-

nujal osem mandatov za občinski svet. Spravil se je nad dr. Suppana, ker je ta imel vedno neko posebno obzirnost do klerikalcev in jih bogato podpiral iz hranilničnega denarja. Dr. Suppan bi bil takrat rad sklenil zvezo s Šusteršičem ali v nemški stranki ta misel ni našla prijateljev. Nemška stranka je rekla: raje nič, kakor osem mandatov iz rok klerikalne stranke — in Šusteršič je pogorel. Ko so pa bile zadnje državnozbornske volitve, tedaj Šusteršič ni zamen moledoval okrog Nemcev. V skupini mest in trgov na Gorenjskem, Notranjskem in Dolenjskem so Nemci do zadnjega moža prišli vsi voliti Šusteršičevega kandidata. In storili so to lahko, saj so imeli med drugim zagotovilo, da se iz kočevskih šol odpravi celo za slovenske otroke običajni slovenski krščanski nauk.

Sedaj se je Šusteršič zopet poskusil približati Nemcem. Na zadnjem shodu v »Katoliškem domu« je Nemcem slovesno obljuboval, da jim bo vedno »pravičen«, in oznanjal je evangelij, da morajo biti Slovenci vedno pravični Nemcem povsod, koder so Slovenci v večini. Izjavil se je za dvojezične napise v Ljubljani, češ, da so ti postulat pravičnosti, izjavil se je pa tudi sploh in načelno za tako pravičnost. In da to ni samo političen maneuver, to se lahko sklepa iz tega, da je Šusteršič uvedel dvojezičnost celo v tiste naprave, pri katerih ni nobenega Nemca. To sta »Gospodarska zveza« — »Volkswirtschaftlicher Verband« in »Ljudska posojilnica« — »Volkskredit«.

»Slovenec« je vsled Šusteršičeve izjave na nedeljskem shodu prišel v veliko zadrego. Zadnji čas se je je »Slovenec« delal strahovito narodnega. Popolnoma je pozabil, da obsoja in prepoveduje katoliška cerkev vsak nacionalizem. Sedaj pa se je nakrat oglašil dr. Šusteršič, vodja stranke, in zavzel ravno nasprotno

stališče. To je seveda hud poper za »Slovenca«. Ravno v teh časih, ko je »Slovenec« najbolj grmel proti Nemcem in proti vsakemu porazumljenju z Nemci, ravno tedaj je vodja stranke, dr. Šusteršič, padel javno pred Nemci na kolena in jim razkril svojo ljubezen.

»Slovenec« skuša to dejstvo utajiti. Že v svojem poročilu o tem skodu je stvar zavijal. Poročal je, da je rekel dr. Šusteršič: »Kar se tiče samoslovenskih uličnih napisov, izjavljam, da sem jaz za svojo osebo še vedno za dvojezične ulične napise, najprej za slovenski napis, potem pa za nemški, ker se moramo držati načela, da moramo sami biti pravični, ako hočemo od drugih pravice zahtevati.« — »Slovenec« je tu poročal jako previdno. Šusteršič je namreč veliko več povedal. To je razvideti iz nemških listov, katerim je najbrže dr. Šusteršič sam poskrbel dotično poročilo. Navesti hočemo le »Tagespost«, pri kateri je dr. Šusteršič tako dobro znan, da ž njo kar telefonično obuje. Tam čitamo: »Redner erklärt, dass er und seine Partei für die Strassentafeln mit slovenischer und deutscher Aufschrift sind, da das kleine slovenische Volk, wo es in der Majorität sei, gerecht gegen die Minorität sein müsse und die Gerechtigkeit, die es von anderer Seite verlange, selbst ausüben müsse. Seine Partei habe Gerechtigkeit auf ihr Programm geschrieben.« Stem se vjemajo tudi beležke našega poročevalca. Če se primerja »Slovenec« poročilo s poročilom »Tagespost«, se koj vidi velik rezloček. »Slovenec« je hotel dr. Šusteršičevo »pravičnost« skriti samo na ljubljanske ulične napise, medtem, ko je Šusteršič ponujal Nemcem »pravičnost« povsod, koder so Slovenci v večini.

Sicer pa je Šusteršič s to izjavo ostal le sam sebi hvaležen in če je nastopil sedaj v vlogi don Ramira

LISTEK.

Na periferiji.

(Dalje.)

O to sta se še zabavali s tem jokavim pismom isto dopoldne!

A Leopoldina je bila res zapeljiva devotka. Zlate laske je imela razpuščene in nebeško solnce jih je poljubljalo vse zadiviljeno. To so bili njegovi žarki, katere plove nemirno valovje k večernemu poklju. Oči so ji zrlle skrivnostno izza košatih vek tja v mladi svet, kjer ji klije še marsikateri nedotaknjen cvet. Čipkasta bluza ji je le nemarno zakrivala dvoje diskretnih prsi, kateri sta bodli na površje, ko dva rožna popka.

No, vse to je zadoščalo, da je včerajšnji kavalir izgubil še to betvico razuma, kar mu ga je k nesreči pustila njegova velikomestna blaziranost. Ljubezen teh junakov se res popolnoma soglašala s papeževim kaplanom Andrejem, kateri jo je v svoji brošuri »Tractus amoris et de amoris remedio« definiral jako preprosto: »Ti vidiš osebo družega spola in misliš nanjo, to je ves misterij ljubezni!«

Pesniki, klobuček raz glavo in ponižen poklon pred tem modrijanom!

V aleji Poljanskega nasipa je prominiral mlad gospod. Brez brk je bil in večerni zefir se je poredno zahaval z njegovo veliko rdečo kravato, zaradi katere so ga nazvali poredne gospodične »Rdečo mašnico«. Eni so ga smatrali za socialista, drugi za hudega reakcionarca in tretji še celo za anarhista, kateri streže po življenju nekemu vladarju — bogve kateremu, znabiti kurjevaškemu? V resnici je pa bil le slovenski igravec, k čemur se je zatekel po siloviti katastrofi, ki mu je uničila babilonski stolp, sezidan v gimnazijski dobi. Če se mu je ravno zljubilo, je bil jako ljub družabnik in zabavati je znal, ko nihče drugi ne tako. A da ga je enkrat prijela njegova neznosnost, takrat se je sporekel z vsakomur in naj je bila to tudi njegova najnovejša ljubica. In zakaj naj bi ne smel biti neznosen, saj je vendar živel v stolletju, ko je napadala ta infekcijska bolezen celo mačke in pse! Pri ženskah se je držal Aristippovih načel, kateri je trdil, da Parisova sreča le zavoljo tega ni bila popolna, ker je dal prednost eni krasotici med tremi.

Njegova nazvestejša »Dulcinea«, neka pripravničarka iz četrtega letnika, se pa ni hotela karni nič strinjati s to njegovo teorijo in bila mu je vedno za petami. On je trepetal pred njo, da, bolj trepetal, nego pred svojimi najneestrpnejšimi dolžniki. Njen značaj je bil jako zagoneten, vedno si je želela njegove družbe, a dovolila mu ni ničesar; le mučila ga je in mu kazala obljubljeni deželo raz goro Sinaj. Taka je bila gospica Burde in še jezikava, da si Bog pomagaj!

»Ilanko, kam pa tako naglo?« vprašal sem ga čisto, ko jo je priplel v največjem diru po kaki stranski ulici.

»V stolno cerkev!« zakliče mi ves zasopen in takrat sem vedel, katere furije ga preganjajo.

In filozof je bil! Kanta je študiral med delavniškimi mašami, če se mu ravno ni bilo treba pripravljati za naslednjo šolsko uro. Se pa še vedno hudujete nad to lepo pobožnostjo vzornih gimnazij! Schopenhauer, Voltaire, Weiss, Ibsen, Tolstoj in Zola, ti so pa zasedli zlate ure veronauka, le škoda, da jih je bilo tako malo v tednu!

Namestili so ga v najspretnoj klop, ker je bil vseskozi odlikovan s prvo

diplomo pazljivosti. Vendar si je znal pomagati, kot svetovnoznani Pavliha kateri je kazal ljudem svojo zadnjo oplat, če je jezdaril za očetovim hrbtom, a ko ga je spodil predse, molil jim je jezik in osle.

Čisto je imel tudi resne momente in takrat je pesnil o grobovih in lačnih vranah sredi ledene zime. Navadno so ga prijete slične misli drugo jutro po kakšnem generalnem kroku. Enkrat si je še celo nameraval vzeti življenje, a se je pravočasno domislil, da izgubi s tem ubogi slovenski narod enega moža, eno moč. Skesal se je, potresel glavo s pepelom in živel dalje...

O vsaki stvari je imel svoje nazore, katere je branil z najsvestejšo unemo. Gorje dotičniku, ki bi mu bil kaj preveč nasprotoval: Očka slovenskih naturalistov so pohlevno priznali, da se ne čutijo nič kaj posebno varne v njegovem ožjem vilajetu.

Jako nespametno se mu je zdelo obduciranje samomorilcev. »Kdor je normalen, ta ne bo nikdar lezel v smrt«, je trdil čisto. Zato je pa ostro obsojal naše farizejske pape, kateri enemu dovolijo cerkven pogreb, a drugemu ga ozkosrdno odrečejo.

Problem čutnega življenja na »onem svetu« si je reševal tako-le:

Naša duša je večna — ergo, ona se ni smela nikdar začeti, ker to zahteva pojem večnosti. Ako pa ni nikdar nastala in je res nekaj, kar more obstojati samo zase, neodvisno od materije, »kje je pa bila ona pred našim rojstvom?« — Odgovor na to nam daje duhovnik, ko govori ob odprtem grobu:

»Telo naj se vrne v zemljo, iz katere je bilo vzeto, duh pa pojdi k Bogu, ki ga je dal!«

Torej, naša duša je bila že iz početka pri Stvarniku in se po smrti telesa vrne k njemu. Če se pa nismo zavedali pred rojstvom svoje bitnosti, se je tudi po smrti ne bomo, ko se vrnemo v svoj prvotni štadij.

Z radostjo smo pozdravljali njegovo propagando in klicali s Sudermannom:

»Es lebe das Leben!«

V vsaki stvari je bil domač, zadrege ni poznal nobene, in če bi mu rekli narediti preskušnjo za »izpitano babico«, napravil bi jo bil z odliko.

Vendar pa naš individualist ni bil poseben ljubljene sreče zlatolase in tudi s Fortunino Fanči je obdeval precej rezervirano, odkar jima je zbolela »nežna ljubava«, rojena lanski Veliki petek.

(Konec prih.)

in povabil donno Klaro, naj gre ž njim vasovat, ni ta vloga zanj nova. Samo dvomimo, če bo botela donna Klara iti ž njim v lopo.

„Sveta“ inkvizicija oživljena.

V Olomucu se je nekaj zgodilo, kar nas spominja, kakor da bi živeli še vedno v blaženih časih cerkvene inkvizicije. Češki radikalni list »Pozor« je že pred letom prinašal ostre članke proti delovanju nadškofa dr. Kohna. Nadškof je list tožil, a je grdo pogorel.

S tem pa nadškofova maščevalnost ni mirovala. Začel je strastno zasledovati dopisnika med svojimi duhovniki ter vpletel dva duhovnika v preiskavo, ki pa sta dokazala svojo nedolžnost. Nedavno je dobil nadškof brezimno brzojavko, v kateri mu je neznani duhovnik priznal, da je pisal članke, da pa ne bo ničesar več pisal, ako ne bo nadškof uganjal več tega, kar se je v člankih grajalo.

Na nerazumljiv način si je pridobil nadškof pri pošti koncept brzojavke, ga dal fotografirati ter ga predložil nekemu izvedencu v pisavi. Ta je izjavil, da je morda pisava podobna oni kaplana Očaška. To je nadškofu zadostovalo. Sestavil je sodišče iz svojih podrejenih mu duhovnikov ter mu ukazal, kaplana obsoditi na izgubo službe in dostojanstva. Sodišče pa je moralo priznati, da je Očašek nedolžen, vendar ga je v slepi pokorščini do svojega nadpastirja obsodilo na izgubo službe. Obenem je nadškof ukazal kaplanu, da gre v duhovni zapor v Kromeriz. Kaplan je seveda ubogal ter presedel več dni v zaporu, ko se je oglasil kaplan Hofer iz Zabreh ter nadškofu priznal, da je pisec omenjenih člankov. Očaška so seveda morali izpustiti iz zapora.

To je nezasiščen slučaj duhovne vsemogočnosti. Naslednik na stolici sv. Cirila in Metoda se je postavil nad državno avtoriteto, ignoriral je od cesarja potrjene zakone ter si ustvaril svojo državo v državi. To so sadi konkordata, ki odteguje duhovnike posvetnemu sodišču. Sicer določajo konkordatni zakoni, da se sme duhovnika djati v duhovno poljševalnico le, ako se prizadeji duhovnik prostovoljno udati. Seveda bo dr. Kohn rekel, da je šel tudi Očašek prostovoljno v zapor; kaj pa mu je tudi družega preostajalo, kakor se pokoriti nadškofovemu tiranstvu, ker bi bil sicer berač na cesti, v zaporu pa je bil vsaj preskrbljen. A nedolžen pač ne gre »prostovoljno« v zapor!

Tu se pač vidi, kako potreben je boj proti duhovni prepotenci, kakršen se bje baš sedaj na francoskem. Proč s konkordatom in duhovnim tiranstvom!

Izseljevanje v Ameriko.

Gospodarski odsek drž. zbora je sprejel naslednje predloge glede izseljevanja v Ameriko: I. Vlada se znova in nujno pozivlja, da predloži čim preje načrt zakona o izseljevanju v ustavno razpravljanje. Temu zakonskemu načrtu naj bodo vodilne misli: a) pri varovanju svobode izseljevanja naj ima zakon primerno prisilne odredbe, ki bodo odredile podjetja in pogodbe izseljevanja, pojasnile agenture, skrbelce za varstvo izseljencev v pravnem in gmotnem oziru ter odgovarjale vsem drugim predpogojem o modernem razvoju izseljevanja. b) Ustanovi se naj posebno državno mesto, kateremu se odkaže izvršitev izseljenskega zakona in kontrolo nad izseljevanjem sploh. Ravno tako se naj pri deželnih vladah onih dežel, v katerih je izseljevanje močno razvito, nastavijo krajevni strokovni referentje in krajevni brambni odbori, da vodijo in nadzorujejo izseljevanje. c) Sistematično je podpirati vse blagotvorne uredbe domačih izseljencev v tu- in v inozemstvu, kakor vse druge organizacije, katerim je namen, zdrževati gospodarske zveze izseljencev z domovino. II. Nadalje se vlada po-

ziva: 1. Da skrbi za statistično sestavo o avstrijskem izseljevanju, in sicer tako glede izseljencev, ki so se že naselili v tujini, kakor tudi o začasnem izseljevanju kmetijskih delavcev iz Avstrije. Ta statistika mora beležiti socialne in gospodarske razmere. 2. Vlada naj skrbi, da se potovanje izseljencev v prekomorske pokrajine uravna preko Trsta ter da se priskrbi tam vse potrebno za preiskrbo izseljevanja, posebno da se podpirajo parobrodne družbe, ki se posvetijo takemu prometu. 3. Spremenijo naj se ustavnim potom času primerna določila glede izseljevanja vojni obvezancev. 4. Naj se ukrenejo odločna sredstva za odpravo trgovanja z dekleti iz Avstrije. 5. Konzularne oblasti se morajo intenzivno zavzemati vseh zadev izseljevanja, posebno glede pravnega varstva izseljencev.

Politične vesti.

— Reforma opravnika, ki je kot druga točka na dnevnem redu prihodnje seje, se skoraj gotovo odstavi, s čemer je usoda teh predlog končno zapečaten. Vlada je že od začetka nameravala, zavleči zadevo na nedoločen čas, ker se boji razburiti duhove pred razpravo tako važnih stvari; nadalje pa pričakuje vlada, da se sestavi trdna večina, ko sprejme državni zbor preosnovno.

— V pogodbenem odseku je govoril včeraj tudi ministrski predsednik dr. Körber, ki je izjavil, da nima nobena obeh držav proti drugi nasilnih sredstev. Ohranitev sedanjega razmerja z Ogrsko je le mogoča, ako vlada na obeh straneh odkritosrčnost, lojalnost in pravo prijateljstvo. Končno je minister prosil z ozirom na nujna trgovinsko-politična vprašanja za najhitrejšo rešitev pogodbe.

— O dvoletni vojaški službi piše ogrski poslanec Fr. Bolgar, zaupnik brambovskega ministra Fejervarya, da bo vlada v jeseni predložila zbornici izgotovljeni zakonski načrt. Reforma se bo polagoma izvrševala ter bo v 10 letih popolnoma izvedena. Stroški pa bodo tako veliki, da bodo znatno ohladili navdušenje za dvoletno službovanje.

— Macedonski nemiri. 18. t. m. se je vršil boj med turškim vojaštvom in ustaši pri Smeljancih. Ustaši so izgubili dva vodnika in 20 mož, 50 ustašev pa je bilo ranjenih, vendar so ušli. Turki so izgubili 2 častnika in 11 mož.

— Dreyfus je pisal vojnemu ministru obširno pismo, v katerem zahteva obnovitev njegovega procesa ter dokazuje s pričami, da so bile izpovedi nekaterih priš pred vojnim sodiščem v Renesu lažnjive in hudobne.

— Latinski kongres se je vršil te dni v Rimu. Italijanski naučni minister Nasi je predlagal, naj se latinsčina zopet uvede za univerzalni jezik za znanosti. Nadalje je nasvetoval ustanovitev velike zveze vseh latinskih narodov, ki bo porok za mir in neodvisnost narodov. Govoril je tudi francoski naučni minister Chaumier.

— Proti nagodbi in novemu carinskemu tarifu prirejajo socialni demokrati na Dunaju v vseh okrajih shode. Socialno-demokratski poslanci so napovedali obstrukcijo spremembi opravnika.

— Zoper češko vseučilišče na Moravskem je sprejel občinski zastop v Brnu nujni predlog, ki pozivlja nemške poslance na neizprosno boj zoper ustanovitev takega zavoda v Brnu, ker bi baje bila velika nevarnost za nemški značaj mesta Brna.

— Društva čeških zdravnikov so sklenila, izdati oklice na vse javne zastope in korporacije ter na češki narod, naj odtegnejo bolnišnici usmiljenih bratov v Pragi vsako gmotno podporo, ker ta zavod javno germanizuje ter je le filijalka medicinske fakultete nemškega vseučilišča v Pragi.

— Ustaši v Maroku so proglasili za sultana v Fezu Mulleja Mohameda.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Cerkveni nazori o razmerju med stariši in med otroci niso ostali brez vpliva na praktično pravo. Staro rimsko pravo je dalo starišem skoro neomejeno oblast nad otroci. To je postalo za cerkev nesprejemljivo, čim se je postavila na stališče da imajo dolžnosti napram Bogu oziroma napram cerkvi prednost pred dolžnostmi, ki jih imajo stariši napram otrokom oziroma otroci napram starišem. Cerkev je zato omejila pravice starišev in dolžnosti otrok in sicer tako, da so te pravice in te dolžnosti nehale, čim so prišle v navskrižje z dolžnostmi proti cerkvi. Pri določitvi očetovske oblasti se je cerkev postavila na stališče, da ima oče dolžnost varovati in vzgajati svoje otroke tako, da bodo njih duše izveličane.

Sicer ni cerkev zavrgla mozaičnega zakona o dolžnostih starišev in otrok, a kakor je prostovoljno devištvu smatrala za vzvišenejšo od zakona, tako se je tudi postavila na stališče, da stori vzvišeno delo, kdor se iz udanosti do cerkve, iz verskih nagibov odpove svojim dolžnostim do otrok oziroma do starišev. Pri tem se je sklicevala na Kristusove besede: kdor očeta in mater bolj ljubi kakor mene, ta mene ni vreden.

Cerkveni transcendentno-asketični nauki o zakonu in o rodbini so postali glavni vir velikanse moči, katero si je cerkev pridobila, kajti vsled teh naukov je mnogo ljudi opustilo stopiti v zakonski stan povrh pa je zakonsko življenje prišlo popolnoma pod cerkveni vpliv. Cerkev bi ne bila nikdar postala tako mogočen politični faktor, da ni prostovoljnega devištra proglasila za nekaj posebno vzvišenega. Odkar je namreč obveljal nazor, da se samo posredovanjem cerkve doseže izveličanje, ni bila objuba čistosti družega, kakor odpoved od ljubezni na korist cerkve. Tisti, ki so zaradi Kristus a ali zaradi Marije objubili čistost, so vsled tega stopili v duhovski stan. Že škof Leander je učil, da vsi tisti, ki store objubo čistosti, ne smejo ostati pri svojih rodbinah, nego morajo iti v samostan. Duhovščina pa, ki nima po cerkvenih naukih nikakih dolžnosti, ne proti svojim starišem, ne proti svojim sorodnikom, ne proti svoji domovini, ne proti svojemu narodu, ki ima samo eno dolžnost, ubogati cerkev in delati za njeno korist, ta je najtrdnjša zaslonba cerkvenega sistema. Prav zato, da bi noben duhovnik ne bil vezan, da bi ne prišel recimo kot oče v položaj, da bi ne vedel, ali naj sluša ukaz cerkve ali glas srea, zato se je uvedel prisilni celibat. Le vsled tega, ker je cerkev vsem duhovnikom prepovedala se ženiti, je mogla vstvariti svojo ravno tako krepko kakor gibčno organizacijo, s katero je zadobila tako silno moč. Šele ko je bila duhovščina odvezana vseh dolžnosti napram starišem, sorodnikom, narodu in domovini, jo je bilo mogoče trdno privezati na cerkev in iz nje narediti v vsakem slučaju brezpogojno poslušno orodje. Papež Gregor VII. je dobro vedel, da postane celibatarska duhovščina velikanski faktor v življenju vseh držav in zato je tudi s tako nečloveško krutostjo zatrl vsak odpor proti celibatu.

Vsled zgoraj označenega stališča rimske cerkve je bilo sčasoma tudi mogoče, da si je cerkev pridobila odločilni vpliv na postavodajstvo v vseh zakona tičočih se zadevah in da se je v teh zadevah polastila tudi sodne oblasti. Delala je vsled tega že od pradavnih časov na to, da naj bo samo cerkveno blagoslovljen zakon pravno veljaven. Različne sinode so tudi izrečno prepovedale zakone, ki se sklenijo pred lajki, lateranski koncil leta 1215 je pa vpeljal cerkveni oklic, da bi tako izsilil cerkvene poroke.

Cerkev pa se ni polastila samo vse pravne oblasti v zakonskih zadevah, tudi v npravnem oziru je vsled svoje spretnosti zadobila največji vpliv. Kakor rečeno so bile vse iz zakona izvirajoče dolžnosti in pravice podrejene dolžnosti, da mora biti vsak človek pred vsem cerkvi brezpogojno pokoren. Cerkev je s tem imela oblast, odvezati stariše od njih dolžnosti do otrok in otroke od njih dolžnosti do starišev. In posluševala se je te pravice brezobzirno. Kakor so pravoverni Židje pod goro Sinaj zadavili vse svoje, od Jehove odpadle rojake, ne glede na sorodstvo, tako je cerkev stokrat in tisočkrat prisilila otroke, da so spravili svoje stariše na gmado, in stariše, da so svoje lastne otroke pahnili v najstrašnejšo smrt.

Cerkveni vpliv na rodbinsko življenje je rodil samo slab sad, ker ta vpliv razdira sistematično naravne vezi, ki jih čuti celo žival, vezi sorodništva in ljubezni.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 23. aprila.

— **Osebnosti.** Višje sodni svetniki so postali: Naslovni višje

sodni svetnik Karol Ekl v Celju in sodni svetnik dr. Vladimir Beran v Gradcu, oba pri nad sodišču v Gradcu ter sodni svetnik v Novem mestu Ludovik Golia; nadalje sodni svetnik dr. Fran Voušek v Mariboru na svojem mestu. Državni pravdnik v Mariboru dr. Avgust Nemanjč je imenovan državnim pravdnikom v 6. činovnem razredu za Celovec. Sodni pristav dr. Fran Mohorič je premeščen iz Gornjega grada v Ormož. Sodni pristav Roman Terstenjak je imenovan za Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Avskultant Josip Zdolšek je imenovan sodnim pristavom za Gornji grad, dr. Anton Mulej pa za Šmarje. — Žandarmerijski nadporočnik Rudolf pl. Detela je premeščen iz Celovca v Gradec.

— **Iz deželne bolnice.** Piše se nam: Bral sem v »Slovenskem Narodu« v resnici opravičene pri tožbe glede razmer v deželni bolnici. Odrasli bolniki, ako nimajo rešpektu pred tistimi belimi flugami, pod katerimi se skrivajo dostikrat prav hinavski obrazi usmiljenk, lahko z odločnim nastopom nekaj dosežejo. A otroci, kateri so izročeni po navetu kakega gospoda zdravnika deželni bolnici iz večine ne smeje še govoriti. Kaj je mogoče o teh misliti? Jaz bi sodil, da morajo vse pojesti, česar bi odraščeni ne pogledali. To sem spoznal pri svojem otroku, katerega sem imel v bolnici. Ko sem ga domov dobil, vselej se je bal jesti; da, rajše po celi dan ni jedel. Kaj mu je delalo tak strah? Slabi želodec, ki ga ima sedaj odkar je iz bolnice. To je tudi znamenje o slabi hrani v bolnici. Tudi ko sem ga domov dobil, imel je na glavi višnjeva in rudečkasta znamenja. Ali jim je padel iz postelje, ali pa bil kako drugače udarjen? To je znamenje, da se malo ali nič ne pazi na otroke. Čistost je prvi pogoj za ozdravljenje, a pri mojem otroku sem se prepričal, da je v bolnici slabo skrbjeno za snaznost. Ko sva doma s soprogo ogledala iz bolnice prišlega otroka, bil je na nekem mestu skoro gnil, in kar je največ, imel je kilo, o kateri prej ni bilo sledu. Staršem priporočam, naj desetkrat premislijo predno pošljejo kakega otroka v bolnico. Tudi imajo sestre tisto strašno slabo sitnost, da obešajo otrokom svetinje na vratove. Seveda, bisaga nima dna! Povsod nastavlja zanke, se že uлови na ta način kakšen groš. Poklicani faktorji naj pazijo vse bolj kot do sedaj po vseh oddelkih na bolnike, najbolj pa, kjer so ubogi otroci, ki ne znajo nič potožiti svojega gorja, spretnostim peresom pa priporočam, naj ožigosajo take razmere brez vsakega pardona, ker prizanašanje ne pomaga nič. Usmiljenke uporabijo prizanesljivost in vsako priložnost prav po lisičje zvito. Dežela pa, mesto da konventu dobiček pripušča, naj ga ima raje sama, saj je še veliko stvari, katere bi bile koristne, pa se ne morejo uresničiti, ker ni denarja.

— **Občinske volitve v Zagorju ob Savi.** Ni bilo drugače pričakovati, kakor da zmaga rudniški denar. Rudniško ravateljstvo je sklicalo vse svoje podrejene in odvisne ter jim seveda kratkomalo zapovedalo, voliti nemške kandidate. Kaj so imeli ti siromaki prestati vsled nemškega rudniškega terorizma, dokazuje pač najbolje to, da si je dr. rudniški ravnatelj pozvali k sebi g. učitelja Adamiča ter mu kratkomalo zapovedal, voliti nemškutarke kandidate z besedami: »Hier sind Kandidaten! ter mu hotel izročiti listo. Seveda je naletel na neomahljivega, narodno-zavednega moža, ki je rudniškemu mogotcu v brk povedal, da so njegovi kandidati taki, katerih voliti mu ne dopušča narodna zavest. Drugi učitelj, gosp. Kozjak, pa žal ni imel toliko poguma. Nemci so mu grozili, da mu odtegnejo letno remuneracijo 120 gld in moč se je zbal ter udal. Najbesnejše je agitiral proti narodni stranki in tudi proti učitelstvu nadučitelj šulferajnske šole, Mally. Nagrada

mu gotovo ne odide. Delo so seveda postavili v rudniku in v steklarni za časa volitev. Tudi »mednarodni« socialni demokratje so potegnili Nemci. Lepo je bilo videti, kako je vodja socialnih demokratov Čobaj glasoval za »Šudmarkovce«. Kjer ni zalegla groznja, prišli so Nemci s sladkimi obljubami. Nekemu socialnemu demokratu so obljubili, da mu odkupijo hišo itd. Morda bo mož še pravočasno spoznal, koliko je verjet našim narodnim odpadnikom. Po hvalno pa se mora omeniti, da sta oba kaplana volila z narodno stranko dočim je bil župnik Roth v nemškutarškem taboru ter volil »Šudmarkovce«. Mu že tako kaže; »Slovenec« pa bo še vedno trdil, da drža narodni prapor le duhovniki kvišku v deželi. Rudniška stranka je seveda volila v odbor vse svoje poslušne odbornike; le tri namestnike so morali voliti iz Slovencev, ker že niso imeli več svojih mož. No, zasmehujejo jih že sedaj. — Nam je umevno zakaj so Nemci napeli vse sile, da ohranijo stari odbor. Ako bi prišli na krmilo novi možje, razkrili bi vsa trhlino, ki so jo zakrivali nemškutarji v občinski upravi. Tu je pred vsem nova šola, ki je bila projektovana na 90.000 K, a stroški že sedaj dosegaajo 200.000 K. Samo pri opeki je župan Mihelitsch zagospodaril do 10.000 kron. Ako se vladujoča klika ne boji luči, pač ne bo imela drznega čela, voliti zopet za župana Mihelitscha, katerega se odvisneži pač boje, spoštuje ga pa nihče. Sicer pa še posvetimo temu »samodržcu« poseben kapitel za — nekrolog.

— **Notarsko mesto v Mariboru.** Med kompetenti za to notarsko mesto je tudi nemško-nacionalni notar dr. Wiethaler iz Brežic. Če tudi je po službenih letih najmlajši med prosilci in ga tedaj nobena oblast ne more smatrati resnim kandidatom za to mesto, peticioniral je občinski odbor mariborski, kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, pri justičnem ministrstvu, da bi podelilo to mesto Wiethalerju. To menda vendar ne gre, da bi najmlajši prosilec preskočil celo vrsto starejših prosilcev, a to zategadelj, ker je nemški nacionalalec. Pozor tedaj slovenski drž. poslanci in osobito štajarski poslanci, katerim je brez zamude skrbeti za to, da ne bode Wiethaler s pomočjo mariborskih mestnih očetov izpodrival starejše prosilce za to notarsko mesto!

— **Volitve v Trstu.** Odbor političnega društva »Edinost« v Trstu je izdal naslednji oklic: Okoličani! Dne 26. aprila t. l. ste poklicani, da si izvolite moža, ki naj Vas prihodnja tri leta zastopajo v mestnem in deželnem zboru tržaškem. Volilci! Kakor razumni in zreli možje se gotovo zavedate, kako važen čin je to in koliko odgovornost za skupni blagor imajo oni, ki so poklicani, da vrše svojo volilno pravico. Zato smo prepričani, da boste Vi, spoštovani volilci naše okolice složno volili moža, katere Vam priporočamo sporazumno z Vašimi prvaki in zaupniki in po željah volilcev, ki so se zbirali na naših shodih. Ti možje so: Za I. volilni okraj: Anton Sanzin, Drečič pok. Mateja, trgovec v Štednju. Za II. volilni okraj: Dr. Otokar Rybář, odvetnik v Trstu. Za III. volilni okraj: Dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu. Za IV. volilni okraj: Ivan Gerdoj, c. kr. uradnik v Trstu. Za V. volilni okraj: Ivan Goriup, posestnik na Opčinah. Za VI. volilni okraj: Dr. Edvard Slavík, odvetnik v Trstu. Volilci! To so možje, o katerih smo prepričani, da bodo složno delovali za blagor Vaš in zastopali Vaše moralne in materialne koristi, a le po takem zloženem delu vseh okoličanih zastopnikov je pričakovati vspehov. Prihodnjo nedeljo torej, o volici, na volišče z geslom: vsi in vse za našo okolico! V Trstu, dne 19. aprila 1903. Odbor političnega društva »Edinost«. — Naprošeni smo priobčiti naslednji izjavi: Volilec III. okoličanskega okraja Na štirih volilnih shodih ste me jednoglasno in lastnovoljno proglasili

kandidatom za predstojajoče občinske volitve, ne da bi se Vam bil jaz ponujal, kakor Vam je to znano. Proti tej kandidaturi, proglasi brez sodelovanja političnega društva »Edinost«, se je poslednje uprlo ter izrazilo željo, da se Vi volilci podvržete disciplini. O proglašanju moje kandidature dali smo si častno besedo, da ostanemo verni eden drugemu. Ko ste pa videli, da se politično društvo protivi moji kandidaturi, ter da bi se znala valed tega rušiti disciplina, vsled česar bi na stala nevarnost, da prodre italijanski kandidat, prosili ste me, naj Vas odvežem od dane mi besede. Vrh tega mi je še od spoštovanega istrskega hrvatskega rodoljuba, doktorja Matka Laginje, došla naslednja brzojavka: »Disciplina slovenske stranke zahteva, da se tokrat odredite kandidaturi. Vaši volilci, ako ne izrazite to moje dobro premišljeno željo, gotovo privole v to.« Ozirom na vse to in ker mi je v prvi vrsti na tem, da narodna stvar ne trpi škode vsled nastalega nesporazumljenja v lastni stranki, izjavljam, da Vas, častiti volilci, odvežem od dane mi besede ter Vam priporočam, da složno volite kandidata, katerega ste dogovorno s političnim društvom »Edinost« proglasili na včeršnjem shodu na Ferdeni v osebi gosp. dr. Gustava Gregorina, odvetnika v Trstu. Zahvaljujem se Vam o tej priliki za skazano mi zaupanje. V Trstu, dne 20. aprila 1903. Ante Jakić.

— Z iskrenim zadovoljstvom jemljemo na znanje gornjo izjavo gosp. Jakića, kateri je s svojim poštvovalnim korakom pokazal, da mu je v prvi vrsti na srcu narodna korist, ki je podredil svojo osebo in s čemer je dal volilcem izgled narodne discipline. Na volilcih je sedaj, da sledé temu vzgladu in oddajo složno svoje glasove na včeršnjem shodu postavljenemu kandidatu. Prosimo hrvatske in slovenske volivce, posebno pa one, ki so se neugodno izrazile o tem vprašanju, naj gornjo izjavo vzamejo na znanje in priobčijo. Politično društvo »Edinost«.

— S Črnege vrha se nam piše: V Črnuemvrhu je po dolgi in težki bolezni umrl eden najuglednejših mož, gospod Franc Rudolf, posestnik, gostilničar in trgovec. Pokojnik je bil pristaš nasprotne stranke, vendar pa v obče priljubljen in spoštovan vreden mož, oče več otrok, katere je vse študiral in njim postavil lastna ognjišča. Dolgo let je bil občinski odbornik in v javnosti vedno delal za blagor občine. Pogreb je bil veličasten in je posvedočil, kako spoštovan in priljubljen je bil pokojnik. Zbralo se je ogromno ljudstva, spremljalo ga je domače gasilno društvo. Pred hišo žalosti in pri grobu peli so pevec gasilci izborni. Bodi blagom pokojniku, ki je bil tolikim izmed nas ljub prijatelj, časten spomin!

— Zdravstvene razmere v naših šolah. V društva zdravnikov se nam piše: V Ljubljani imamo nekoliko šolskih poslopij, katera so se zidala v novi in najnovejši dobi. Opravičeno bi se pa pričakovalo, da so te v novejši dobi postavljene šolske stavbe uzor modernohigijeničnih učnih zavodov, odgovarjajoče v vsakem oziru zahtevam moderne higijene. A zelo se moti, kdor tako dobro misli o naših učnih zavodih! Slavna vlada pač izdaja doneče odredbe glede stavb šolskih poslopij, v najnovejšem času izdala je odredbo glede odvrčanja jetike, vendar ne odgovarjajo naše šole niti površno modernim higijeničnim zahtevam. Prostor, kjer se zbira in cele ure in poldnevi biva nežna mladina, imajo kričeče nedostatke glede primitivnih higijeničnih zahtev! Že stavbe same ne odgovarjajo tozadavnim predpisom, kajše prostornost posameznih šolskih sob, razsvetljava, tlak, kurjava način snajenja itd. Stari Grki in Rimljani gojili so telovadbo na prostem, v svežem, čistem zraku, dočim telovadi naša mladina v zaduhlih, zaprtih in prašnih prostorih. Po zakonu ima posebna komisija nadzorovati šolska poslopja glede higijeničnih odnošajev, a o delovanju za zdravstveno nadzorovanje sestavljene komisije ni ne duha ne sluha. Društvo zdravnikov je v svoji zadnji seji poleg družih vprašanj živahno razpravljalo o omenjenih nedostatkih ter si šteje v dolžnost opozarjati javnost in zlasti merodajne činitelje na obstoječe nedostatke.

— „Dramatično društvo“ ima v soboto 25. t. m. ob 8. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Nar. domac« svoj občni zbor.

— Oratorijski koncert „Glasbene Matice“ — P. Hartmannov oratorij »Sv. Frančišek« se je sinoči v stolni cerkvi v Ljubljani ob velikanski udeležbi občinstva, bilo je v cerkvi zbranih nad 1600 ljudi, presijajno, v vsakem oziru nepričakovano lepo izvajal. Pater Hartmann je sam dirigiral, sodelovalo je res, kakor napovedano, skupaj nad 250 oseb, pevcev in pevki, solistov in godcev. Vse ta za ljubljanske razmere velikanski aparat je bil razpostavljen pred velikim oltarjem ter pod kupolo cerkve ter je tako izborni, majestetično lepo funkcijonal, da smo bili presenečeni. Skladbo presoajamo iz stališča duhovne, cerkvene glasbe. Kot taka je jako lepa, plemenito mišljena, pobožna, v cerkvenem smislu vse vrednosti polna glasba, ki je sinoči napravila mogoben utis na vse poslušalce. V trenutku, ko prestopimo prag cerkve, odpade pač presoajanje iz koncertnega, absolutno glasbenega stališča. Hartmannova glasba služi pobožni misli, dela in napravi v cerkvi velik, mogoben utis. Najgloblji utis so napravili lepi psalmi, katere je moški zbor »Glasbene Matice« prekrasno in minuciozno fino naštudirano pel, posebno psalm »Laudetur meus Dominus«, spremljan s barfo in pianissimo z godali ter psalm »Voce mea ad Dominum clamavi« je napravil idealno vzvišen utis. Orkester je bil jako velik in izborni nastudiran, mogoben so doneli polni akordi po veliki cerkvi, šel je orkester, da smo prav šteli, 71 godcev, bilo je 16 prvih, 14 drugih violon. 9 viol. 6 čelov, 5 kontrabasov, 2 flavti, 2 oboi, 2 klarineta, 2 fagota, 4 rogi, 3 pozavne, 2 trobenti, bobenice in harfa, tuba in harmonij. Od ljub. vojaške godbe je sodelovalo 41 mož, iz Trsta 16 najboljših godcev 97. pešpolka in 14 civilnih gospodov ljubljanskih goslarjev. Orkester je prav dobro, precizno, z lepim niansiranjem in kadar je bilo treba s polno donečo močjo izvajal svojo nalogo. Dirigent je dobro vodil svoje delo, energično temperatno, z dobrim pregledom nad vsem, navdušeno z rekami in mimiko tolmačil svoje voljo. Mnogokrat so skladatelji slabi dirigenti, Hartmann spada med precej dobre. Solisti so bili jako srečno izbrani in so izborni umetniki. Gospa Henrieta Kury, koncertna pevka z Dunaja, ima velisimpatičen, poln in blesteč sopran, izvrstno šolo in fino muzikalno predavanje. Njena uloga pripovedovanja je važna, vse-skozi recitativna, izvedla jo je v glasbenem in pevskem oziru mojstrsko. Milina njenega glasu je prelepa. Posebno se je odlikoval zagrebški tenorist gospod Ernest vitez Cammarotta; njegov mil, krasen, po izvrstni laški šoli izvežban glas napravil najlepši utis. Tako sladko in mило doneč tenorski glas in muzikalno mojstrsko dozorelo predavanje Cammarottovo, je napravilo ulogo Sv. Frančiška prepričevalno simpatično, v svoji veliki ariji »Magnificabatur« v drugem delu je briliral s krasnim visokim c. Veseli nas, da je vendar enkrat slavljeno tenorist iz Zagreba naš umetniški gost. Ulogi altistinja Sv. Klare in Bonadone ter basista Lukerija in Angela sta sicer manjši v oratoriju, vendar pa pridete posebno v duetu drugega dela do najkrasnejšega lirčnega razvoja. Gdčna. Holeczek in basist Alojzij Stejskal od dunajske dvorne opere, sta se odlikovala v lepoti predavanja in glasov. Oba sta prav dobra, lepi basovski glas Stejskalov je zelo ugajal in imponiral. Pevski zbor »Glasbene Matice« se je zopet pokazal v svoji popolnosti, najfinije naštudirano je predaval tako lepo, razumno in čustveno, da je bilo idealno veselje ga poslušati. Čast in hvala bodi na tem mestu izrečena tudi koncertnemu vodji g. M. Hubadu, kajti da je oratorij tako vspeh, da se je tako umetniško dovršeno izvršil, to je zasluga njegove neumorne delavnosti in njegove izredne voditeljske zmožnosti. Utis mogočnega velikega zbora in orkestra je bilo nekaj veličastnega in velikanskega. Red v cerkvi je bil najlepši, občinstvo poslušno in mirno ter v delo in izvajanje vse zatopljeno. Ob prihodu skladatelja-umetnika in po nekaterih točkah se je tudi aplaudiralo, kar ni prav nič metilo vzvišenosti utisa. Več o oratoriju in izvajanjih v prihodnjih dneh.

— „Glasbene Matice“ — oratorij »Sv. Frančišek«. Ker mnogo stotin ljudi ne more dobiti vstopnic in sedežev za oratorij, (ker so bili včeraj in so danes vsi prostori razprodani), se bo oratorij jutri ob 1/8 uri tretjič ponavljal v nunski cerkvi. Sedeži za tretje izvajanje oratorija se dobivajo pri gosp. Lozarju na Mestnem trgu, v »Kataloški bukvarni« pred Skofijo in v trafiki g. Šešarka v Selenburgovih ulicah po 6, 5, 4, 3 krone;

stojišča pa po 2 K. Opozarjamo vse, kateri niso mogli dobiti vstopnic, na tretje izvajanje v nunski cerkvi v petek, dne 24. t. m.

— Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ priredi v soboto, dne 25. t. m., ob 9. uri zvečer predavanje. Predaval bo g. Silvester Škerbine o splošnem zavarovanju v raznih državah, spojeno z načrtom zakona o penzijskem zavarovanju privatnih nastavljenecov v Avstriji. Kakor je iz predmeta razvidno, utegne biti predavanje jako zanimivo, radi česar se nadejamo obile udeležbe. Vstop imajo tudi prijatelji društva, ki niso naši člani.

— Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukajšnjem deželnem sodišču: Jožef Levar, učenec ljudske šole v Ljubljani je meseca svedčana vzel iz stanovanja Josipine Kos bankovec za 100 K. Kos je hranila svoj denar v pisalni mizi in ko je 14 svedčana denar prešela, zapazila je, da ji manjka 100 K v papirju; takoj je obrnila sum na obtoženca, katerega mati je pri nji kot postrežnica službovala. Levar se je izgovarjal, da je bankovec našel na vogalu hiše, kar se je izkazalo za laž. Obsojen je bil na 6 tednov ječe.

— Iz Mokronoga se nam piše: Mraz zadnjih dni in zadnjih nočij je pri nas napravil ogromno škodo. Trta in sadje je večinoma uniženo, tako da mora kmet res obupati.

— Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v II. Bistrici priredi v nedeljo, dne 26. aprila t. l., v dvorani hotela »Mirijac« v II. Bistrici veselico. Začetek točno ob polu 8. uri zvečer.

— Nezgoda na električni cestni železnici. Včeraj popoldne splasila sta se na Vodnikovem trgu v tovarni voz vprežena konja trgovskega agenta Avgusta Tomažiča pred električnim vozom. Hlapec Anton Zupančič ni mogel konj obdržati in ta sta zadela v električni voz. Jeden konj je padel in se na sprednjih nogah pobil, drugi konj se je poškodoval na gobcu. Ker je oje tovrstnega voza zadelo v električni voz, so se na tem ubili dve šipi. Voznik električnega voza Leopold Igljč je motorni voz sicer takoj ustavil, a bilo je le prekasno.

— Nezgoda. Jakob Majdič, 5 let star, kajzarjev sin pri Sv. Jakobu igral se je včeraj doma na podu s salomorenico. Stroj ga je zagrabil in mu odrezal kazalec na levi roki.

— Častniško sabljo je našel predvčerajšnjim zvečer neki dijak na Dovozni cesti.

— V Ameriko se je odpeljal danes ponoči z južnega kolodvora 30 oseb. Policija je prišla nekega fanta, ki jo je hotel popihati v Ameriko ne da bi bil zadostil vojaški dolžnosti.

* Najnovejše novice. Nove puške se uvedejo za poskušnjo pri avstrijski pehoti. Puške so mnogo lažje od sedanjih Manlicher ter ne seje veliko dalje. — Najstarejši avstrijski učitelj, 95 letni vpokojeni nadučitelj Jos. Filz, je umrl v Dunajskem novem mestu. — Cesarjev spovednik, frančiškanec Heribert Witsch, je umrl v Hallu. Cesar ga je pripeljal s seboj leta 1869. iz Jeruzalema. — Veliki požari. V Leleszu, v zemlinskem komitatu je zgorelo 50 hiš. V Grodku je zgorelo 60 poslopij. V Lanczynu je zgorelo 450 poslopij in neka žena. — 4 osebe so zmrznile v Gornji Šleziji pod snežnimi zameti. — Obrekovalec. Vladni svetnik Cuhel, ki je ovačil penzioniranega ritmostra Ružičko zaradi razhajenja Veličanstva, je bil v Pragi obsojen na 40 K globe. — Zaradi ponarejanja denarja sta bila v Ljubnem obsojena delavec Gregor Bobek in njegova žena v 13, oziroma 5 mesečno ječo. — La koda na Kitajskem. V pokrajini Kwangsi umira na tisoče ljudi vsled lakote. Žene se prodajajo za sužnje, da ubežijo lakoti. — Obsojeni mohamedanski pesnik Mehmed Džalaludin Kurt, ki je izdal »Hrvatske narodne ženske pjesme muslimanke« je bil obsojen na 200 K globe zaradi pesmi, ki končava »Nek se Madjar ljuti!«

Književnost.

— Dr. A. Valenta pl. Marchthurn: Učna knjižica za babice. V Ljubljani. Založil Oton Fischer 1903. Valentova knjiga, katera se v bistvu naslanja na istovrstno »izbornico« knjigo Valente star, kakor to avtor v svojem predgovoru primerno naglašja, more imeti samo toliko vrednost, v kolikor služi domačim našim potrebam: slovenskim babicam za pouk v porodilstvu in spopolnitvi medicinske terminologije. Učni knjig za babice v drugih jezikih se ne manjka; boljše od njih

tudi ni Valentova knjiga, niti vsebinsko niti ne metodično. Nam se vidi, da je za prihodnje, večinoma niti branja ne dovršeno večje babice, težko razumljiva, in to tudi tedaj, če se uvažuje, da pouk, demonstracije in praksa razjasnijo marsikaj, kaj je priprosti ženski sicer gotovo neumljivega. Tako tudi ne verjamemo, da bi mogla večina učenk to snov polvoljno predelati, in prebaviti, kaj še obdržati v trajnem spominu. Preširoko je obdelana tudi patologija otroške postelje — za babico pač zadostuje, če ve, da je vse kar ni normalno abnormalno, in da ima tedaj poklicati zdravnika. — Knjigi se pozna povsekod, da njen pisatelj ne umeje slovenski misliti; mnoge nesrečne stilizacije, fraze in izrazi usiljivo spominjajo na to. Precej terminov dalo bi se med narodom nabrati, ne da bi bilo treba kovati novih, ne vselej srečnih izrazov. Čemu se ne rabi za »placentac« dosledno slovenske besede »pesteljica« in se usiljuje šolarsko preveden nemščem? Splav je abortus, »frühgeburt« pa »spovitek«; brazgotina je »Narbe« in ne »Hautritz« ali kaj podobnega. Knjiga skrbi — menda v zmislu zakona — tudi za humor — in kdor želi izvedeti, kako se krsti otroka na antiseptični način, naj čita na strani 196, kjer je natančno povedano, kako se rešujejo duše iz predpeklja v prosvitljenem XX. stoletju! △

— Andrej Dun, irski katoličan. Založil in prodaja Anton Chraska v čeških Budějovicah (Gymasijsni ulice) Cena 20 h. V tej knjižici so vzeti na kritično rešeto različni nauki rimske cerkve in se dokazuje, da se ne strinjajo z Izveličarjevimi nauki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Brežice 23. aprila. Žandarmerija je včeraj po noči odvedla v preiskovalni zapor veleposesnika Janeza Faleschinija, nečaka breškega župana, baje zaradi rabuk ob priliki volitev v okrajni zastop.

Dunaj 23. aprila. Praški župan dr. Srb je bil danes v avdijenci pri cesarju, a cesar je z njim govoril samo o praških lokalnih zadevah.

Dunaj 23. aprila. Prememba državnozbornskega opravilnika se smatra kot pokopana in to vsled sklepa socialnih demokratov, da jo bodo obstruirali. Socialnim demokratom bi se v slučaju obstrukcije gotovo pridružili češki radikali in Vsenemci, vseh skupaj je pa toliko, da lahko delajo obstrukcijo.

Dubrovnik 23. aprila. Črnogorski politični krogi so indignerani zaradi »Fremdenblattov« obdolžitve, da Črnagora ščuje Arnavte proti reformam. Smatra se, da je ta obdolžitev prebedasta, da bi v razsodnih krogih napravila kak utis, tem manj, ker je »Novoe Vremja« imenoma navedla, kateri avstrijski agentje ščujejo Albanca.

Carigrad 23. aprila. Obravnava proti morilcu konzula Šerbine, Ibrahimu, in proti provzročitelju tega atentata, Husein Mehmedu, bo še ta teden, in sicer v Skoplju, dasi je Rusija zahtevala, da mora biti v Mitrovici in da se mora tudi smrtna kazen izvršiti v Mitrovici.

Rim 23. aprila. Angleški kralj pride danes v Neapolj, od koder pojde v Rim. Dne 29. obišče papęa, a prej se poslovi od kralja. Dne 2. maja pride nemški cesar sem.

Pariz 23. aprila. Dreyfuss je vložil na vojno ministrstvo prošnjo za revizijo procesa v Rennesu.

Pariz 23. aprila. Menihi so v raznih krajih provzročili velike izgrede. Ponekod je moralo vojaštvo intervenirati.

Pariz 23. aprila. Duhovščina se očitno punta proti izvršitvi onih zakonov, s katerimi se hoče prisiliti cerkev, da se drži veljavnega konkordata. Tudi ščuje kmetstvo ljudstvo na punt. Vlada je odločena, da brezobzirno zatre vsak punt proti veljavnim postavam.

Poslano.

Danes imamo prvi tržni dan. Porod tega bil je zelo težaven in dolgotrajen, a pričakali smo ga srečno in pozdravili z največjim veseljem. Imeli smo za to tehtne vzroke. Delavcem, katerih na Savi kar mrgoli, naj bi tržni dnevi omogočili cenejšo nabavo živil in dana naj bi jim bila s tem priložnost, svoje potrebščine preskrbeti brez posebne zamude časa. Skratka, za to plemenito napravo bilo je splošno navdušenje. Toda, človek obrača, Bog pa obrne. Tudi naše navdušenje spremenilo se je, žal, hipoma v nepopisno nezadovoljnost in opravičen srd.

Kolikor nam je znano, je svoječasno občinski odbor sklenil, tržišče napraviti pred savsko graščino. Leta stoji nekako v sredini med Jesenicami in Savo in prostor bi bil kakor nalašč za to vsvarjen. Pritoževati bi se ne mogli niti Jeseničani niti Savčani, kajti za udobnost obeh bilo bi skrbljeno najboljšo. A glej, kaj ni v našem občinskem odboru vse mogoče! Prostor za tržišče izbrali so si sedaj v najoddaljenejšem kotu Jesenic. Savski delavci, katerih je približno 2000, beri: dvatiso in radi katerih edino je postala potreba tržnih danj, naj se trudijo na cele pol ure oddaljeno tržišče. To presega vse meje pravičnosti.

Tržišče nabaja se sedaj na Jesenicah, v središču kmetovalcev. Na tržnih dnevih prodajali se bodo izključno le poljski pridelki, kajti z mesnicami prevideni smo že itak tako na Jesenicah, kakor na Savi. Vprašanje nastane tedaj, zakaj je ravno v kotu Jesenic, v središču kmetovalcev, — kateri za se nimajo potrebe, kupovati poljskih pridelkov, ker jih sami stavijo na prodajo — prostor za trg udobnejši, kakor v sredini Jesenic in Save? — Morebit za to, da jeseniški poljedelci brez vsakega truda izpostavijo pridelke kar pred svojo hišo na prodajo? — Mogoče tudi vsled tega, da bodo kmetovalcem iz Žirovnice, Leseca, Gorja, Bleda itd., kateri bodo sčasom gotovo pridno vporabljali tržne dneve za prodajo svojega blaga, imeli tržišče pol ure dalje, kakor na Savo pred graščino. Da bi prodajalcem iz Dovjega in Kranjske gore hoteli s tem skrajšati nekaj pota, ni lahko misliti, saj kmetovalci od tam svojih skromnih pridelkov vendar nikoli ne bodo pripeljali na jeseniško tržišče. Kakor ni zadnje na mestu, tako tudi ni prvo in drugo. Povemo pa na polna usta, da so igrali pri določevanju prostora za tukajšnje tržišče glavno ulogo nameni posameznikov. Brez ovinka: vpoštevale so se gostilne, katere stoje ob tržišču ena na drugi. Kmet naj bi nosil sproti svoj skupiček v te gostilne in naslajal naj bi se tam pri branju umazanega »Slovenca«. Gospodje, tako ne more naprej! Vpoštevati morate v prvi vrsti nas, savske trpine. Mi nimamo ne polja, niti vrto, a za to brezštevilno otrok. Naša živila si moramo nakupiti pri kmetu naravnost, in ne pri prekupeh, vsled česar je bila tudi naša živa želja po tržnih dnevih. Vroča želja se nam je sicer od pristojne oblasti spolnila, ustreglo se nam je, a Vi napravili ste nam neizprosno križ čez naš račun. Izvolili ste prostor za tržišče za nas tako nesrečno, da nam s tem ni čisto nič pomagane. Mi ne živimo v razkošju in naš zaslužek nam ne prepušča, da bi si držali posle, kateri naj bi nam nakup naše potrebščine na pol ure oddaljenem tržišču preskrbovali. Manjka nam tudi varuhov za našo deco, da bi se mogle naše žene kar za celo uro odtrgati od doma, da bi kupile liter fižola ali glavico zelja.

Kje je najpriljubnejši prostor za tržišče, pokazal Vam je nerazsodni kmetovalec že zdavnaj sam, o čemur Vam je bila dana priložnost, se vsaki dan prepričati. Sleherni ostal je s svojim polno naloženim vozom pred tovarno, kjer je o pol-danskem času v najkrajšem času svojo robo razprodal in se potem zadovoljnega obrazu vrnil domov s cvenkom v žepu. Naše žene so nam prinesle kosilo v tovarno in ob enem pri kmetiču, kateri se je ustavil pred tovarno, pokrile potrebo živil. Dvomimo, da bi se bil kateri kmet zmotil na Jesenice ali da bi bil primoran z ostankom voziti se na Jesenice. Prišel je kvečjemu do savske graščine.

Zatorej, ako je tržni dan za nas, dovolite nam tržišče na Savi pred graščino, a na Jesenicah obdržite si ga sami za-se. Ne pade nam pa niti v sanjah na um, svolih žen, katere imajo že več kot preveč dela doma z družino. Še v najskrajnejši kot poričet in fižol trpinčiti. Račovedni smo pa tudi, s kako kislimi obrazi se bodo vračali ubogi kmetiči skozi Savo domov in kako bi se dalo to opravičiti. Le tako naprej!

Sava, 21. aprila 1903.

Savski delavci.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 23. aprila 1903.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4 1/2% majeva renta	100 75	100 95
4 1/2% srebrna renta	100 50	100 70
4% avstr. krona renta	101 25	101 45
4% zлата	121 55	121 75
4% ogrska krona	99 55	99 75
4% zлата	121 40	121 60
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4% posojilo mesta Spljeta	100	—
4% češka dež. banka k. o.	99 60	—
4% z. o.	99 75	—
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	101	—
4% 10% pr.	107 80	108 80
4% zast. pis. Innerst. hr.	101	102
4% ogr. centr.	101	101 50
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100 35	101 35
4% obl. okr. lokalne železnice d. dr.	100	101
4% češko ind. banke	100	101
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98	99
4% dolenskih železnic	99 50	100 50
4% juž. žel. kup. 1/4 1/2	308 75	310 75
4% av. pos. za žel. p. o.	101	102

Srečke.	174	184
Srečke od leta 1854	174	184
" " " 1860 1/2	183	185 50
" " " 1864	247	251
tizsko	158	159
zemlj. kred. I. emisije	275	279
II.	273	277
ogrsko hip. banke	258	261
srboske a. frs. 100	90	92
turske	116 75	117 75
Baslika	19 10	20 10
Kreditne	434	438
Inomoške	84 25	85 25
Krakovske	74	75
Ljubljanske	70	75
Avstr. rud. križa	55 10	56
Ogr.	27	28
Rudolfove	71	75
Salcburske	74	78
Dunajske kom.	442	446

Dejnice.	43 50	44 50
Južne železnice	43 50	44 50
Državne železnice	682 75	683 75
Avstro-ogrsko bančne del.	1599	1609
Avstr. kreditne banke	671 50	672 50
Ogrske	720	721
Živnostenske	252	253
Premogopok v Mostu (Brux)	690	696
Alpske montan	388 75	389 75
Praske želez. ind. dr.	1668	1671
Rima-Murányi	481 50	482 50
Trboveljske prem. družbe	395	396
Avstr. orožne tovr. družbe	353 50	355 50
Češke sladkorne družbe	157	161 50

Valute.	11 34	11 38
C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 05	19 08
20 marke	23 41	23 45
Sovereigns	23 94	24
Marke	116 92	117 10
Laški bankovci	95 17	95 37
Rubli	252 25	253 25

Žitne cene v Budimpešti.

dne 23. aprila 1903.

Termin.	za 50 kg	K
Pšenica za april	50	7 78
" " oktober	50	7 58
Rž " april	50	6 80
Koruza " maj	50	6 01
" " julij	50	6 08
Oves " april	50	6 07

Efektiv.

Nespremenjeno.

1.500.000 oseb je dobilo v teku 3. mesecv podporo od dunajskega društva za grejalnice. Priporočamo, da to patriotično humanitarno društvo podpirate s tem, da kupujete srečke po 1 K in opozarjamo, da se bo vršilo žrebanje srečk za grejalnice dne 23. aprila. Glavni dobiček 40.000 K. kakor tudi vsi ostali dobitki se bodo izplačali v gotovini po odbitku 10%. Srečke se dobivajo po vseh menjalnicah in c. kr. letko kolekturah, trafikah i. t. d.

Najboljša hrana za zdrave in na

Kufke-jeda moka za otroške črevesu bolne otroke.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana

Tanne-chinin tinktura

za lase

katera okrepeuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Reslijeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu (204—14)

Se dobiva povsod!

Kalodoni

neobhodno potrebna zobna Crème 10 vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 18. aprila: Marjeta Spelak, uradnikova vdova, 82 let, Karlovska cesta št. 2, ostarelost. — Antonija Škerjanc, posestnikova hči, 10 ur, Na milki št. 4, življenska slabost.

Dne 19. aprila: Helena Kopač, kuharica, 75 let, Poljanska cesta št. 20, Carcinoma ventriculi. — Marija Blas, uradnega sluge vdova, 80 let, Poljanska cesta št. 23, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 16. aprila: Ladislav Sušnik, uradnikov sin, 5 let, Laryngitis crup.

Dne 17. aprila: Martin Nabernik, gosti, 61 let, Cholera. — Marija Piva, gostija, 73 let, ostarelost.

Dne 18. aprila: Boris Sušnik, uradnikov sin, 3 leta, davica. — Amalija Jager, prodajalka mesa, 34 let, Paralysis cordis. — Jakob Kokalj, zidar, 52 let, jetika.

V hiralnici:

Dne 17. aprila: Ivan Brajdič, gosti, 70 let, srčno oslabljenje.

Dne 18. aprila: Jakob Zgonec, krojač, 34 let, Tuberculi. pulm.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji tlač 756,0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
22.	9. zv.	727 3	8 2	sl. zahod	oblačno
23.	7. zv.	724 5	7 5	sl. zahod	oblačno
	2. pop.	722 2	10 9	sl. zahod	oblačno

Srednja večerajšnja temperatura 9 3°, normale: 10 8°. Mokrina v 24 urah: 0 8 mm.

Pozor.

Dobro ohranjen čevlarski stroj z okroglim čolničem, kakor tudi 3 vrstna harmonika se prodaja po zelo nizki ceni.

Cerkvene ulice št. 21, soba 9.

Najlepše

veleposestvo

na Spodnjem Štajerskem je na prodaj. Cena 70.000 K.

Poslopje je 14 in vsa zidana. Proda se tudi samo polovica s krmo, prodajalno, vinogradi, njivami, hostami in travniki.

Ponudbe pod „A. B.“ na upravnishstvo „Slov. Naroda.“ (990—7)

Ces. kr. avstrijske

državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (4)

Mannesmann-ove cevi

varilne in plinove cevi vsake obsežnosti in vse drugovrstne cevi razpošilja po konkurenčnih cenah

Nemško-avstr. tovarna za Mannesmannove cevi v Komotavi, na Češkem. (437—11)

Zastopniki v vseh večjih mestih.

V prospek „Ústředni Matices Školske“.

Humpolško lodensko blago.

Moderno sukno za obleke

iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo nizkih cenah (763—10)

Karol Kocian

tovarna za sukno blago

v Humpolcih na Češkem.

Vzorci na zahtevanje franke.

Likalnik na špirit!

Novo! Postavno zavarovano. Elegantna izpeljava, fino poniklan. Plamen se da urejevati. 3 745-2 Brez dehta. Absolutno brez nevarnosti. Pojasnila o likalniku „Sonne“ in kuhalniku na špirit „Oeconom“ brezplačno.

Johannes Heuer Dunaj IV., Mühlgasse 3.

Človek in pol.

Roman.

Napisal Ivan Šorli.

Lično opremljena knjiga v izvirnem zavoju po načrtu akad. slikarja Iv. Vavpotiča.

Cena broš. K 2 50, po pošti K 2 70.

Izdal (111)

Lav. Schwentner

založnik in knjigotrtec v Ljubljani.

Sube kranjske klobase

razpošilja

po K 2 60 kilogram

Edmund Kavčič

v Ljubljani. (11—91)

Žrebanje 1. maja.

Prodajamo: (1107—1)

1 Dombau (Bazilika) srečko 1 srbsko drž. 10 frankov srečko 1 36 sziv (dobrega sreča) srečko 1 laško krizevno srečko (dob. šanca) proti 32 mes. obrokom a K 2 25, ali 28 „ a K 2 50. Proti takojšnjemu plačilu K 60.—. Vsako leto 11 žrebanj. — Glavni dobiček 30.000 K, 20.000 K, 100.000 frankov itd. itd.

Takojšnja samostojna pravica do žrebanja. Prvi obrok po poštni nakaznici. Razprednice izžrebanih števil zastoj.

Menjalnica

Friedländer & Spitzer Dunaj, I., Schottenring 1.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. (231—25)

Danes zvečer ob 8. uri žrebanje!

Srečke za grejalnice (Wärmestuben) po 1 krono

Vsi dobitki se izplačajo od založnikov v gotovini po odbitku 10%.

Glavni dobiček

kron 40.000 kron

priporoča (810—18)

J. C. Mayr v Ljubljani.

Hôtel „St. Peter“

v Št. Petru na Krasu.

Omnibus | Prenosišče pri vsakem vlaku brezplačno. postelje 1 K 20 h do 2 K.

Vozovi

kakor: landauer, koleslji ter vozovi za prevažanje prtljage na vse strani z 1 ali 2 konjema.

Dobra kuhinja. Plzensko pivo.

Častnik: Fran Geržina. (1057—3)

Stanovanja.

Za avgustov termin so v novih Korsikovih hišah na Bleiweisovi cesti še mnogovrstna stanovanja za oddati. Jako elegantna, najnovije urejena in dobro presušena, tudi s porabo vrta. Najboljši zrak in solneni kraji. Stanovanja obstoje iz 3, 4, 5 sob, na zahtevanje pa tudi iz 7 do 8 sob; pri vsakem stanovanju je 1 predsoba, 1 soba za služkinjo, jedilna shramba, klet, podstrešni prostori itd. Pri večjih stanovanjih so tudi kopalnice in perilnice. Izbrati je mogoče pritličje, I., II. ali III. nadstropje. Cene so jako nizke.

Več se poizve pri lastniku istotam ali pa v Šelenburgovih ulicah šte. 5 (v trgovini s cveticami in semeni). (3134—35)

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

LJUBLJANA

Špitalske ulice šte. 2.

Od c. kr. finančnega ministrstva imenovano priglasevališče za konverzijo 4 1/2% obveznic skupnega državnega dolga

preskrbuje konverzijo skupne rente brez katich stroškov.